

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 218

van **BART TOMMELEIN**

datum: 24 januari 2019

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Omgevingsloket - Openbaarheid van gegevens

Reeds één jaar worden alle omgevingsvergunningsaanvragen ingediend bij één loket, het omgevingsloket, waarna één openbaar onderzoek en één adviesronde worden georganiseerd. De afgelopen maanden werden vele middelen ingezet en is er veel vooruitgang geboekt op het vlak van efficiëntie en tijdsbesparing. Op minder dan een jaar tijd werden bovendien reeds honderdduizend aanvragen ingediend. Op basis van eigen evaluaties en op basis van externe signalen poogt het departement er alles aan te doen om het geheel gebruiksvriendelijker te maken. Dat is een goede zaak, want de gebruikers, zij het burgers, bedrijven of betrokken overheden, dienen op een betrouwbare overheid te kunnen rekenen.

In het omgevingsloket worden bouwplannen in het kader van openbare onderzoeken online geplaatst. Die verschijnen in een pdf-venster en kunnen door burgers gedownload en opgeslagen worden. Uit het werkveld valt echter ook te horen dat het publieke luik van het omgevingsloket wel heel veel privacygevoelige gegevens openbaar maakt. Wanneer het privacybeleid van het omgevingsloket onder de loep wordt genomen op <https://omgevingvlaanderen.be/privacy>, dan moeten we vaststellen dat er misschien een mismatch is tussen hetgeen men vooropstelt en de praktijk van het omgevingsloket. Daarin staat immers: "Het Departement Omgeving van de Vlaamse Overheid respecteert uw privacy en al uw gegevens worden vertrouwelijk behandeld. De verwerking van persoonsgegevens geschiedt op een manier die in overeenstemming is met de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening EU 2016/679, kortweg genoemd AVG) en eventuele andere wet- en regelgeving daaraan stelt."

In de privacyverklaring wordt uiteengezet hoe het departement met dergelijke gegevens omgaat. Het beschikt daarbij over een uitgewerkt informatieveiligheidsbeleid en informatiebeveiliging en een conform de toepasselijke wetgeving uitgewerkt privacybeschermingsbeleid. Het beleid ter zake zou daarvoor mee ondersteund worden door daartoe speciaal aangestelde informatieveiligheidsconsulenten en een Data Protection Officer (DPO). In de praktijk horen we echter gevallen waar documenten die gegevens bevatten over bijvoorbeeld een aankoopovereenkomst, rijksregistergegevens en bedragen voor de huur van een stuk grond, openbaar gemaakt werden, alsook bouwplannen van een architect die aangaf ze auteursrechtelijk beschermd te willen zien en niet openbaar wou maken. Toch blijkt meermaals in de praktijk dat de wens van burgers niet gehoord blijkt te zijn. Zeker de publicatie van rijksregisternummers en bepaalde aankoopovereenkomsten vormt een inbreuk op de privacy, waarbij de Vlaamse overheid de plicht heeft om voldoende omzichtig en controlerend te werk te gaan.

1. Is de minister ervan op de hoogte dat er momenteel heel wat privacygevoelige gegevens openbaar gemaakt worden? Zo ja, heeft de minister reeds actie ondernomen om hieraan tegemoet te komen?
2. Hoe komt het dat al deze informatie online wordt geplaatst? Is dit een fout in de software (vb. indieningsmodule) of ligt de fout bij de gebruiker van het platform? In het laatste geval, zou het niet verstandiger zijn om een controlemechanisme ter bescherming van de gebruiker toe te voegen?
3. Strookt de privacywetgeving van het omgevingsloket zowel in theorie als in de praktijk met de AVG- en GDPR-regelgeving?
4. Welke adviezen werden er eerder aangevraagd bij de privacycommissie? Spreekt deze zich uit over het publieke deel van het loket? Zijn er reeds aanpassingen gebeurd de afgelopen maanden en werden deze telkens voorgelegd aan de privacycommissie?
5. Wordt deze problematiek reeds meegenomen bij de infosessies inzake het informeren van de gebruikers/indieners (vaak architecten)?

ANTWOORD

op vraag nr. 218 van 24 januari 2019

van **BART TOMMELEIN AAN JOKE SCHAUVLIEGE**

1. Het klopt niet dat er heel wat privacygevoelige gegevens openbaar worden gemaakt. Op meer dan 22000 projecten met een openbaar onderzoek en meer dan 53000 geregistreerde beslissingen, zijn er 6 vragen gekomen om bepaalde bestanden te verwijderen van het publiek loket.
Inzake bouwplannen worden enkel het inplantingsplan en eventueel technische doorsneden gepubliceerd. Auteursrechtelijk beschermde plannen zijn enkel ter inzage bij het lokaal bestuur. Plannen worden in het Omgevingsloket naar hun aard (inplantingsplan, gevelplan, grondplan, ...) geïdentificeerd door de architect. Op basis van die informatie wordt dus vermeden dat een gevelplan of grondplan zou worden gepubliceerd.
Persoonsgegevens die gepubliceerd worden zoals voorzien in de regelgeving zijn beperkt tot de identificatie van de aanvrager en de locatie van het voorwerp van de vergunningaanvraag.
Andere privacygevoelige informatie, persoonsgegevens of het rijksregisternummer worden nooit gepubliceerd tenzij de aanvrager zelf die in een document in het loket zou aanbieden. Er is echter geen enkele juridische noodzaak om persoonsgegevens op een andere manier dan zoals voorzien in het loket in te geven. In het kader van een bezwaarschrift kan de bezwaarindiener er wel zelf voor kiezen om zijn naam bekend te maken (onder de vorm van een soort petitie), maar dat is een eigen vrije keuze. Standaard worden deze namen afgeschermd. Er is ook geen enkele juridische noodzaak om aankoopovereenkomst of huurbedragen mee te delen in het kader van een projectaanvraag. Er is dus geen enkele reden waarom een aanvrager deze informatie zou opladen. Indien bepaalde informatie als confidentieel moet worden behandeld kan een initiatiefnemer dit aangeven.
Het Omgevingsloket stelt dus alles in het werk om privacygevoelige, auteursrechtelijk of intellectueel rechtelijk beschermde informatie als zodanig te behandelen. Omgekeerd vraagt de burger terecht maximaal inzage in projectaanvragen en wenst zoveel informatie als mogelijk digitaal via het internet te kunnen raadplegen. Indien door een onzorgvuldigheid van een gebruiker toch gevoelige informatie op het publiek loket zou beschikbaar komen, dan wordt deze informatie op vraag, indien terecht, onmiddellijk verwijderd.
2. Indien bepaalde informatie onterecht zou beschikbaar komen op het publiek loket, is dit een gevolg van de keuze van de gebruiker. Het systeem heeft bepaalde controlemechanismen om dit maximaal uit te sluiten, maar een ingescand pdf-bestand kan nooit 100% automatisch gescreend worden. Het enige, volledig sluitend alternatief, is helemaal geen informatie meer aanbieden, wat dan weer indruist op het recht tot inzage.
3. Het omgevingsloket is opgezet met respect voor de heersende privacyregelgeving. Voor de digitale bouwvergunning en de omgevingsvergunning betreft die de privacywet van 8 december 1992.
Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing geworden en op 30 juli 2018 is de opvolger van de privacywet gepubliceerd.
Het omgevingsloket richt zich naar volledige conformiteit met deze en andere geldende regelgeving zoals deze betreffende de omgevingsvergunning en het archiefdecreet.

4. De digitale Omgevingsvergunning verkreeg machtiging van de CBPL op 26 december 2016. In de aanvraag was kennisgeving via het publiek loket rond openbaar onderzoek en bekendmakingen opgenomen.
In de wet ter oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit is specifiek voorzien dat bestaande machtigingen rechtsgeldigheid behouden bij het van toepassing worden van de AVG.
Zolang er geen aanpassingen gebeuren aan de Vlaamse regelgeving of de werkwijze van het omgevingsloket is er dus geen aanpassing van deze machtiging nodig.
Indien veranderingen aan het omgevingsloket waarschijnlijk een groot risico inhouden voor de betrokkenen, verleent de functionaris voor gegevensbescherming van het departement advies over de uitgevoerd gegevensbeschermingseffectbeoordeling. Wanneer de risico's niet voldoende kunnen gereduceerd worden wordt dit voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.
Er zijn recent geen veranderingen aangebracht aan de wijze van omgang met of publicatie van data.
5. Zowel via de website als via informatiesessies worden architecten geïnformeerd over de werking van het loket en de juiste identificatie van plannen en dossierstukken.